

НКРЕКП надала відповідь на звернення журналу

щодо можливості позбавлення ліцензії у випадку недотримання ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності

Нагадуємо читачам, що **26.03.2017 набрала чинності** Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі — НКРЕКП), від 16 лютого 2017 року № 201 «**Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу**». Даним нормативним документом НКРЕКП затвердила Ліцензійні умови провадження господарської діяльності на ринку природного газу, а саме:

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з **транспортування** природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності зі **зберігання** (закачування, відбору) природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з **розподілу** природного газу;

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з **постачання** природного газу.

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності на ринку природного газу, зокрема, **передбачають здійснення ліцензіатами закупівель товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі».**

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з транспортування, зберігання (закачування, відбору), розподілу та постачання природного газу **є обов'язковими для суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності**, які провадять або мають намір провадити відповідну господарську діяльність.

Вичерпний перелік підстав для анулювання ліцензії встановлено статтею 16 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі — Закон про

ліцензування). Анулюванням ліцензії є позбавлення ліцензіата права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, у результаті прийняття органом ліцензування рішення про анулювання його ліцензії (ч. 1 ст. 16 Закону про ліцензування).

Відповідно до п. 6 ч. 2 ст. 16 Закону про ліцензування **підставою** для прийняття рішення про **анулювання ліцензії є акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов**. Повторним порушенням ліцензіатом ліцензійних умов вважається вчинення ним протягом двох років з дня видання органом ліцензування розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов нового порушення хоча б однієї з вимог Ліцензійних умов, щодо якої було видано таке розпорядження.

Також ч. 1 та ч. 3 ст. 20 Закону про ліцензування встановлено, що **за провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без ліцензії чи здійснення таких видів господарської діяльності з порушенням умов ліцензування посадові особи** суб'єктів господарювання **зазнають адміністративної відповідальності**, передбаченої Кодексом України про адміністративні правопорушення (ст. 164 КУпАП). За порушення законодавства у сфері ліцензування посадові особи органу ліцензування зазнають адміністративної, матеріальної або дисциплінарної відповідальності.

У зв'язку з вищевикладеним до редакції журналу надходять звернення читачів/слухачів навчачь щодо можливого анулювання ліцензії у випадку недотримання суб'єктами господарювання вимоги Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу стосовно здійснення ліцензіатами закупівель товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі». З метою отримання відповіді щодо порушеного питання редакція журналу звернулася листовно до уповноваженого органу. Далі читачі можуть ознайомитися з повним текстом листа-звернення до НКРЕКП та з листом-відповіддю органу ліцензування.

Журнал «Радник в сфері державних закупівель»

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Вих. № 10/08/02 від 10.08.2017 р.

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг було прийнято постанову «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу» від 16.02.2017 № 201 (далі — Ліцензійні умови).

Відповідно до положень Ліцензійних умов ліцензіат повинен здійснювати закупівлю товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до процедур визначених Законом України «Про публічні закупівлі».

Відповідно до п. 7 ст. 92 Конституції України виключно законами України визначається правовий режим власності. Зважаючи на те, що використання коштів для проведення закупівель є складовою правового режиму власності, існує можливість визнання в судовому порядку зазначеної вимоги Ліцензійних умов недійсною, як такою, що прийнята в порушення вимог основного Закону України.

Журнал «Радник в сфері державних закупівель» здійснює важливу соціальну функцію щодо впровадження правових знань у сфері публічних закупівель на території України.

Під час проведення навчань та надання консультацій нам досить часто задають питання щодо шляхів та можливості виконання зазначеної вимоги Ліцензійних умов.

Зважаючи на те, що недотримання Ліцензійних умов є підставою для анулювання ліцензії, розуміння підходу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо зазначеного питання є досить нагальним та актуальним.

З метою ознайомлення всіх зацікавлених осіб просимо надати інформацію щодо можливості позбавлення ліцензії в випадку недотримання зазначеної Ліцензійної вимоги.

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)
вих. № 10669/21.1/7-17 від 10.10.2017**

Щодо надання інформації

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі — НКРЕКП), розглянула ваші листи щодо надання інформації від 10.08.2017 № 10/08/01 та № 10/08/02 та в межах компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі — Закон про НКРЕКП), Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі — НКРЕКП), є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, метою діяльності якого є державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних

послуг.

Звертаємо увагу, що відповідно до положень Закону України «Про природні монополії» сфери енергетики та комунальних послуг відносяться до сфер діяльності природних монополій або суміжних ринків (товарних ринків, що реалізують вироблені товари або використовують товари інших суб'єктів господарювання через суб'єктів природних монополій).

Згідно із статтею 17 Закону про НКРЕКП, для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг НКРЕКП, зокрема:

встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані НКРЕКП законом;

забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

При цьому, у разі застосування будь-якого способу державного регулювання цін порядку (методики) формування, розрахунку та встановлення тарифів **повинні забезпечити покриття економічно обґрунтованих витрат**, залучення необхідних інвестицій, дотримання екологічних вимог, вимог якості та безпеки, обґрунтованої прибутковості (частина четверта статті 17 Закону про НКРЕКП).

Отже, при державному регулюванні сфер енергетики та комунальних послуг НКРЕКП особливу увагу приділяє забезпеченню обґрунтованих витрат ліцензіатів при провадженні ними ліцензованої діяльності.

При цьому, відповідно до положень статті 4 Закону про НКРЕКП до основних принципів діяльності НКРЕКП, зокрема, належить законність, ефективність, відкритість, прозорість і гласність процесу державного регулювання та недопущення дискримінації.

Правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади встановлені Законом України «Про публічні закупівлі», метою якого є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявів корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції.

Поряд з цим, звертаємо увагу на те, що до принципів здійснення закупівель згідно з положеннями статті з Закону України «Про публічні закупівлі» належать добросовісна конкуренція серед учасників, максимальна економія та ефективність, відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель, недискримінація учасників, об'єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій та запобігання корупційним діям і зловживанням.

Крім того, згідно з положеннями статті 3 Закону про НКРЕКП основними завданнями НКРЕКП, зокрема, є забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг та забезпечення захисту прав споживачів товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами.

Звертаємо увагу, що дотримання ліцензіатами принципів та процедур, зазначених в Законі України «Про публічні закупівлі», та принципи за якими здійснюється господарська діяльність у цілому та, зокрема, у сфері енергетики, є ідентичними та разом з відповідними вимогами Ліцензійних умов мають сприяти забезпеченню ефективності та економічної доцільності провадження ліцензіатами з виробництва електричної енергії діяльності у сфері енергетики.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі — Закон про ліцензування), встановлено, зокрема, що анулюванням ліцензії є позбавлення ліцензіата права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про анулювання його ліцензії. Вичерпний перелік підстав для анулювання ліцензії встановлений статтею 16 Закону про ліцензування. Так, відповідно до пункту б частини другої цієї статті, підставою для прийняття рішення про анулювання ліцензії є акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов. Повторним порушенням ліцензіатом ліцензійних умов вважається вчинення ним протягом двох років з дня видання органом ліцензування розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов нового порушення хоча б однієї з вимог ліцензійних умов, щодо якої видавалося таке розпорядження.

Член НКРЕКП

В. Морозова

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ

Як видно з відповіді, наданої уповноваженим органом, недотримання суб'єктами господарювання вимоги Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу стосовно здійснення ліцензіатами закупівель товару (товарів), послуги (послуг) відповідно до принципів та процедур, визначених Законом України «Про публічні закупівлі», може призвести до анулювання ліцензії в порядку, установленому ст. 16 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».